

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: **Ing. V. J.**, bytom G., proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad Dunajská Streda**, Korzo Bélu Bartóka č. 789/3, Dunajská Streda, za účasti: Slovenský pozemkový fond Bratislava, Regionálny odbor Dunajská Streda, Kúpeľná č. 2, Dunajská Streda, o návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporcu č. D/2009/00420-11 zo dňa 14.07.2009, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 38Sp/98/2009-76 zo dňa 13.09.2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 38Sp/98/2009-76 zo dňa 13. septembra 2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Konanie na prvostupňovom súde

Krajský súd uznesením č. k. 38Sp/98/2009-76 zo dňa 13.09.2011 opravný prostriedok navrhovateľky podaný dňa 21.08.2009 proti rozhodnutiu odporcu č. D/2009/00420-11 zo dňa 14.07.2009 podľa § 250p zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), odmietol z dôvodu oneskoreného podania a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení uviedol, že napadnuté rozhodnutie odporcu bolo navrhovateľke doručené dňa 20.07.2009 a obsahovalo správne poučenie. Opravný prostriedok však navrhovateľka odovzdala na poštovú prepravu až dňa 20.08.2009, t.j. po uplynutí stanovenej lehoty.

Krajský súd ďalej s poukazom na § 250b ods. 2 O. s. p. v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. uviedol, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia orgánu verejnej správy v správnom súdnictve nie je možné odpustiť zmeškanie lehoty, pričom aj keby pripustil možnosť aplikácie § 58 O. s. p., nebolo by možné považovať opravný prostriedok navrhovateľky spolu s priloženým čestným prehlásením o jej chorobe (*„Dolupodpísaná V. J. čestne prehlasujem, že od 14.8.2009 som bola vážne chorá, prekonala som vírusové ochorenie a z toho dôvodu do 30 dňovej lehoty odvolania som sa nedostala.“*) za návrh na odpustenie zmeškania lehoty.

II.

Odvolanie navrhovateľky

Proti uzneseniu krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie, v ktorom uviedla, že si uvedomovala, že pri podaní opravného prostriedku prekročila stanovenú 30-dňovú lehotu a preto k nemu pripojila čestné prehlásenie o svojom zdravotnom stave. Uviedla, že vírusové ochorenie sprevádzané vysokými horúčkami a hnačkami ju donútilo ležať niekoľko dní v posteli a ako dôkaz priložila k odvolaniu lekársku správu. Navrhovateľka nesúhlasila s tvrdením krajského súdu, že jej ochorenie nemožno považovať za návrh na odpustenie zmeškania lehoty z ospravedliteľného dôvodu a žiadala, aby súd na základe predloženej lekárskej správy uznal jej zdravotný stav za ospravedliteľný dôvod v zmysle § 58 ods. 1 O. s. p. a odpustil jej zmeškanie lehoty na podanie opravného prostriedku.

Odporca, ani Slovenský pozemkový fond, sa k podanému odvolaniu navrhovateľky v stanovenej lehote nevyjadrili.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o uznesenie, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu navrhovateľky treba priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia

odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že opravný prostriedok navrhovateľky proti rozhodnutiu odporcu už Krajský súd v Trnave raz podľa § 250p O. s. p. odmietol uznesením č. k. 38Sp/98/2009-14 zo dňa 11.06.2010. Dôvodom odmietnutia bolo nedoplnenie opravného prostriedku.

Uznesením sp. zn. 2Sžo/200/2010 zo dňa 06.07.2011 Najvyšší súd Slovenskej republiky toto uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol:

„Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis odporcu č. D/2009/00420, vyplýva, že navrhovateľka podala „odvolanie“ proti „rozsudku“ Obvodného pozemkového úradu v Dunajskej Strede, nakoľko jej starí rodičia (M. V. a T. J.) neboli nikdy vysídlení do Maďarska a o ich vysídlení nemôže existovať tzv. Biely list. Jej starí rodičia ušli vo februári 1947 cez zamrznutý Dunaj, pretože ich deti V. a T. chceli deportovať do Česka; o ich úteku vedela celá dedina. Zároveň pripojila čestné prehlásenie, že od 14. augusta 2009 bola vážne chorá, prekonala vírusové ochorenie a preto odvolanie nestihla podať v 30-dňovej lehote.

Krajský súd o žiadosti navrhovateľky o odpustenie zmeškania lehoty na podanie opravného prostriedku nerozhodol samostatným uznesením, tak ako to vyžaduje § 58 Občianskeho súdneho poriadku, proti ktorému by v prípade neodpustenia zmeškania lehoty bolo prípustné odvolanie (a contrario § 202 ods. 3 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku). Keďže krajský súd vo veci ďalej konal, odvolací súd mal za to, že k odpusteniu zmeškania lehoty na podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu odporcu došlo, aj keď bez vydania rozhodnutia, v ktorom by to bolo jednoznačne konštatované.

Krajský súd následne vyzval navrhovateľku na odstránenie väd podania uznesením č. k. 38 Sp 98/2009-5 zo dňa 15. októbra 2009, ktoré navrhovateľka prevzala 26. októbra 2009. Navrhovateľke bola poskytnutá lehota na opravu 10 dní od doručenia uznesenia, t.j. do 5. novembra 2009. Navrhovateľka podaním z 5. novembra 2009, doručeným krajskému súdu 9. novembra 2009, požiadala o predĺženie lehoty. Na túto žiadosť navrhovateľky krajský súd

nereagoval a neoznámil jej, či došlo alebo nedošlo k predĺženiu lehoty, prípadne ak došlo k predĺženiu lehoty, dokedy bola lehota predĺžená (z úpravy kancelárie len vyplýva, že spis bol uložený na lehotu 30 dní, resp. do doplnenia odvolania navrhovateľky – č. l. 9).“

Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej uviedol:

„V predmetnej právnej veci krajský súd vyzval navrhovateľku na doplnenie podania – opravného prostriedku proti rozhodnutiu odporcu. Po reakcii navrhovateľky a jej žiadosti o predĺženie lehoty na doplnenie podania však krajský súd navrhovateľke neoznámil, či jej túto lehotu predĺžil alebo nie. Ide o sudcovskú lehotu, ktorú možno predĺžiť, ale toto predĺženie musí byť účastníkovi konania, ktorý o predĺženie lehoty požiadal, oznámené spolu s určením ďalšej lehoty, v ktorej má byť úkon vykonaný. Cieľom tohto oznámenia je predísť plynutiu lehoty po neurčitý čas, oznámiť účastníkovi konania, či jeho žiadosti o predĺženie lehoty bolo vyhovené alebo nie, a zároveň aby po uplynutí tejto predĺženej lehoty bolo možné postupovať podľa príslušných ustanovení hmotnoprávných a procesnoprávných predpisov. V predmetnej právnej veci však uvedený postup krajského súdu absentuje.

Napokon, krajský súd svojím následným postupom zisťoval, čoho sa navrhovateľka domáha – vyzval odporcu na predloženie administratívneho spisu, ktorý sa týka reštitučného nároku navrhovateľky. Odporca mu spis v origináli spolu s doručenkami predložil.

*Krajskému súdu bol teda známy predmet súdneho prieskumu. V odvolacej lehote navrhovateľka opravný prostriedok doplnila s tým, že žiada o preskúmanie celej veci (rozhodnutie teda napáda v celom rozsahu), už v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu spochybňovala hmotnoprávnu stránku rozhodnutia odporcu (deportácia jej starých rodičov, ich útek cez Dunaj, konfiškácia pozemkov, otázka odsúdenia jej otca atď.). **Z týchto skutočností bol krajský súd schopný vyvodit' záver o tom, aké rozhodnutie odporcu navrhovateľka napáda, v akom rozsahu rozhodnutie odporcu napáda, v čom vidí jeho nezákonnosť a čoho sa domáha.**“*

Podľa § 226 O. s. p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

V zmysle uvedeného ustanovenia je prvostupňový súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v zrušovacom uznesení, a to vo vzťahu k chybám hmotnoprávneho, aj procesnoprávneho charakteru. Prvostupňový súd by týmto názorom nebol viazaný iba v prípade, ak by v ďalšom konaní došlo na základe vykonaného dokazovania k takej zmene skutkového stavu veci (oproti stavu veci, z ktorého vychádzal odvolací súd pri vyslovovaní svojho právneho názoru), že by právny názor odvolacieho súdu popri novom skutkovom stave nemohol obstať.

V preskúvanom prípade však krajský súd právny názor odvolacieho súdu ohľadne posúdenia čestného prehlásenia navrhovateľky a odpustenia zmeškania lehoty, vyslovený v zrušovacom uznesení sp. zn. 2Sžo/200/2010 zo dňa 06.07.2011, nerešpektoval, keď opravný prostriedok navrhovateľky ako oneskorene podaný odmietol a v odôvodnení uviedol, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia orgánu verejnej správy v správnom súdnictve nie je možné odpustiť zmeškanie lehoty a aj keby pripustil možnosť aplikácie § 58 O. s. p., nebolo by možné považovať opravný prostriedok navrhovateľky spolu s priloženým čestným prehlásením o jej chorobe za návrh na odpustenie zmeškania lehoty. K zmene skutkového stavu pritom nedošlo. Prvostupňový súd tak pri opätovnom rozhodnutí porušil ustanovenie § 226 O. s. p., keď nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu.

Vzhľadom na to, že krajský súd pri vydaní preskúvaného uznesenia nevychádzal z právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveného v zrušujúcom uznesení sp. zn. 2Sžo/200/2010 zo dňa 06.07.2011, ktorým bol v zmysle § 226 O. s. p. viazaný a namiesto meritórneho prejednávania veci opravný prostriedok navrhovateľky ako oneskorene podaný odmietol, čím jej odňal možnosť konať pred súdom, Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 38Sp/98/2009-76 zo dňa 13.09.2011 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. v spojení s § 221 ods. 2 O. s. p.).

V ďalšom konaní bude potrebné, aby sa krajský súd, rešpektujúc právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 2Sžo/200/2010 zo dňa 06.07.2011, meritórne zaoberal opravným prostriedkom navrhovateľky zo dňa 18.08.2009 a následne vo veci rozhodol.

Podľa § 224 ods. 3 O. s. p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci. O trovách tohto odvolacieho konania teda v zmysle § 224 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O. s. p. rozhodne v novom konaní súd prvého stupňa.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu **nie je** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. novembra 2012

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková